

Velkommen til sæsonen 2011-12

Så er vi igen klar med fællesprogrammet for museumsfor-
eningerne i Ølgod og Varde. Igen har vi forsøgt at sam-
mensætte et program for næsten enhver smag. Vi har
inviteret en række aktuelle foredragsholdere fra nær og
fjern, der alle er kapaciteter på deres felter.

I år skal vi bl.a. høre om Fiilsø, om et industrieventyr
i Ølgod, om Nymindegabmalerne og om CT-skanninger
af oldtidsgrave. Vi skal høre Varde-historier, om Første
Verdenskrig, om steder i litteraturen, Kaj Munk og Martin
A. Hansen samt meget mere.

Geografisk er foredragene spredt ud over det meste af
Varde Kommune, derfor er det vigtigt at bemærke, hvor de
enkelte foredrag holdes. Programmet kan desuden ses på
museets hjemmeside www.vardemuseum.dk

Vi håber, at I vil synes om programmet og bakke os op i
den kommende sæson.

AUGUST

Aftentur til Langli

Mandag d. 8. august 2011 kl. 17.00. Vi mødes ved Ho Kro.

Vi kører med traktor til Langli, hvor Peder Th. Nielsen vil for-
tælle om øens historie, bl.a. hvordan og hvornår øen opstod,
hvem der boede på Langli, og hvordan fremtidsudsigterne er
for den i dag ubeboede ø. Der vil desuden være mulighed for
på egen hånd at gå rundt på øen og nyde udsigten.

Medbring madpakke og drikkevarer samt fornuftig
påkledning.

Max. 70 deltagere. Tilmelding til arrangementet senest
torsdag d. 4. august kl. 12. Pris: 100 kr.

Aftentur til Kaj Munks Præstegård i egne biler

Mandag d. 29. august 2011

Vi mødes ved Vedersø kirke kl. 19.00, hvor vi skal høre om
digterpræsten Kaj Munks liv og levned. Vi skal se kirken, hvor
han virkede, og hans grav. Derpå kører vi videre til Kaj Munks
Præstegård, hvor vi ligeledes vil blive vist rundt, og her vil der
efterfølgende være mulighed for at se udstillingerne på egen
hånd, mens vi venter på kaffen.

Turen koster 50 kr. pr. person inkl. omvisning, kaffe, kringler
og småkager. Kørelighed fra museets administration på
Lundvej 4, Varde. Meddelelse herom senest torsdag d. 25.
august 2011 kl. 12.00.

SEPTEMBER

Kulturnat på Artillerimuseet

**Mandag d. 5. september 2011 kl. 18.30-21.00,
Varde Artillerimuseum**

Aftenen byder på foredraget *Den flyvende artillerist* ved fhv. pilot
Anker Steen Sørensen fra Flyvestation Skrydstrup. Foredraget
kommer til at handle om Flyvevåbnets aktuelle indsats i Libyen.
Efter foredraget vil der være mulighed for at få en snak og en
rundvisning på museet, og der vil være mulighed for at drikke en
kop kaffe eller te og smage lidt "soldatermad".

Arrangementet indgår i Kulturnatten og er gratis for alle.

Tur til kirkerne i Esbjerg

Onsdag d. 7. september 2011

Årets september-udflugt går denne gang til nogle af Esbjergs
kirker. Turen begynder i den moderne Hjerting kirke med
Robert Jacobsens skrotudsmykning. Dernæst kører vi til
Sædden kirke, hvor kirke og indkøbscenter er tænkt sam-
men. Derpå skal vi se Treenighedskirken og mosaikkerne,
hvorefter vi skal besøge Zion og Vor Frelser kirker, der er tæt
knyttet til Esbjergs opståen i slutningen af 1800-tallet. Til slut
besøger vi Bryndum kirke, som er en af Esbjergs gamle mid-
delalderkirker. Fhv. provst i Skads provsti Jørn Munksgaard vil
være vores guide på turen.

Turen starter i Ølgod (Kulturhuset) kl. 8.00 med opsamling i
Varde (Lundvej 4) kl. 8.30. Vi er tilbage i Varde kl. ca. 16.45 og
i Ølgod ca. 17.10.

Medbring madpakke og formiddagskaffe. Tilmelding senest
fredag d. 2. september kl. 12.00. 225 kr. (inkl. bustur, omvisninger,
rundstykke og eftermiddagskaffe og lagkage). Max 50 deltagere.

Fiilsøegnens geologi og landskabshistorie

**Biolog og adjungeret professor ved Københavns
Universitet Bent Aaby**

Mandag d. 12. september 2011 kl. 19.30, Nymindegab Museum

Fiilsø var Jyllands største sø, inden den store lavvandede sø
blev drænet og forvandlet til landbrugsland. Vi ser på udvik-
lingen fra stenalderhavets tid til nyere tid, og det fortælles
hvordan forskerne arbejder med at belyse områdets land-
skabsudvikling. Fortidens klima, havstigninger, sandflugt og
landbrugsaktiviteter vil være centrale emner.

Foredraget er arrangeret i samarbejde med Varde-Ølgod
Folkeuniversitet.

Danskere på Vestfronten 1914-18

**Universitetslektor Claus Bundgaard Christensen, RUC
Onsdag d. 28. september 2011 kl. 19.30, Kulturhuset Ølgod**

Danskere på Vestfronten er historien om Første Verdenskrig
fortalt gennem nogle af de 26.000 danskere, der deltog i
krigen på tysk side. Det er historien om livet i skyttegravene.
Om muligheden for at overleve. Og om hvordan den mo-
derne krigsførelse blev født ud af den teknologiske udvikling
af artilleri og maskingeværer. Historikeren Claus Bundgård
Christensens bog "Danskere på Vestfronten" fortæller for
første gang historien om de mange danskere, der kæmpede
på Vestfronten. Bogen blev kåret som årets historiebog 2009.
Foredraget er arrangeret i samarbejde med Varde-Ølgod
Folkeuniversitet.

OKTOBER

Full-body CT-scan af 30 gamle vestjyder

**Arkæolog Tine Lorange, Museet for Varde By og Omegn og
radiograf Morten Bruun Krarup, HjerteCenter Varde
Mandag d. 3. oktober 2011 kl. 19.30, HjerteCenter Varde**

For godt et år siden blev 30 urner fra tuegravpladsen ved
Årre scannet på HjerteCenter Varde. Urnerne blev fundet
ved en arkæologisk udgravning i 2008 og er efter scanningen
blevet udgravet i et åbent værksted foran publikum på Varde
Museum. Aftenen byder på en rundvisning på HjerteCenter
Varde, hvor radiograf Morten Bruun Krarup vil vise os CT-
scanneren og arkæolog Tine Lorange vil fortælle om resulta-
terne af udgravningen og de foreløbige resultater fra muse-
ets forskningsprojekt ved Årre.

Foredraget er arrangeret i samarbejde med Varde-Ølgod
Folkeuniversitet.

A/S Søren Frederiksen

**Erhvervsmand og direktør Hans Frederiksen, Ølgod
Onsdag d. 26. oktober 2011 kl. 19.30, Kulturhuset Ølgod**

A/S Søren Frederiksen, eller i daglig tale blot Frederiksen,
der blev grundlagt for mere end 50 år siden, fremstiller og
sælger moderne undervisningsudstyr til de naturvidenskabe-
lige fag. Hans Frederiksen vil med udgangspunkt i sine egne
oplevelser fortælle historien om sin far og firmaet A/S Søren
Frederiksen fra den beskedne begyndelse i 1954 og helt frem
til dag. Historien om A/S Søren Frederiksen afspejler samtidig
en vigtig del af Ølgods udvikling og historie.

NOVEMBER

Vikinger i vest

**Arkæolog Palle Eriksen, Ringkøbing-Skjern Museum
Mandag d. 7. november 2011 kl. 19.30, RAGU-KU, Oksbøl**

Foredraget "Vikinger i vest" handler om vikingetiden i det
tidligere Ringkøbing Amt. Fremstillingen er baseret på bogen
af samme navn, som udkom i 2009. Fundmaterialet er meget
varieret, fra de ældst fundne vandmøller og marker pløjet
med muldfjæl, til skattefundene og de velbevarede spor af
bebyggelser. Der fortælles om de forskellige aspekter af de
vestjyske vikingers hverdag, om livet på gårdene og kontak-
ten med omverdenen.

Der bliver serveret kaffe og snitter 30 kr.

Foredraget er arrangeret i samarbejde med Varde-Ølgod
Folkeuniversitet.

Hoven Kvindehøjskole

– de vestjyske tjenestepigers universitet

**Niels Åge Thomsen, Hoven Lokal Historiske Arkiv
Onsdag d. 23. november 2011 kl. 19.30, Kulturhuset Ølgod**

Hoven Kvindehøjskole var ikke nogen almindelig højskole.
I virkeligheden var det et privat lærerindeseminarium, som
havde til formål at uddanne kvinder til at undervise de mind-
ste elever i datidens almueskoler i Vestjylland om vinteren i
den såkaldte "vestjyske skoleordning". Disse lærerinder fik
derfor navnet "vinterlærerinder". Det var enestående i sin tid.
Alene det, at det var en uddannelse for kvinder. Uddannelsen
eksisterede fra 1891 til 1926, og i den tid uddannede stedet
omkring 800 vinterlærerinder. Foredraget tager afsæt i Niels
Åge Thomsens bog om Hoven Kvindehøjskole (2010).

Foredraget er arrangeret i samarbejde med Varde-Ølgod
Folkeuniversitet.

Julemarked

**Weekenden d. 26.-27. november 2010 begge dage 12-17 på
Varde Museum, Kirkepladsen 1.**

Traditionen tro er der julemarked på Varde Museum. De
dygtige kunsthåndværkere og husflidsfolk befolker boderne
i museumsbygningen, hvorfra de sælger juleting og jule-
gaver af egen tilvirkning. Museets medarbejdere byder på
lidt mundgodt og sælger som sædvanligt traditionel jule-
pynt, gammeldags varer og gode tilbud fra museets butik.
Medlemmer af museumsforeningens bestyrelse vil være til stede.

Undertegnede indmelder sig/os hermed i
Museumsforeningen for Varde By og Omegn

Enkeltperson

Par

Firma/institution

Navn:

Adresse:

Kontingent

Enkeltpersonkr. 175,-

Parkr. 250,-

Firma/institutionkr. 500,-

Foredrag

Medlemmer gratis

Ikke-medlemmerkr. 35,-

Foredragene i Kulturhuset i Ølgod

Pr. foredragkr. 35,-

Tilmelding til udflugter

Museet for Varde By og Omegn

på tlf.: 75 22 08 77 eller

e-mail: vam@vardemuseum.dk

Ønsker man løbende, at modtage infor-

mation vedrørende museets bogudgi-

velser og udstillingsåbninger, så send en

mail til vam@vardemuseum.dk

Museumsforeningen for Varde By og Omegn

Program 2011-2012

gamle velbevarede jernalderboplads med fine stenbrolægninger, rige jernalder kvindegrave med import fra romerriget til vikingernes anløbsplads i Kjelst ved Ho Bugt. De mange udgravninger har givet muligheder for at få et godt indblik i, hvor og hvordan jernalderens og vikingetidens befolkning levede i og omkring Billum.

Der bliver serveret kaffe og kage 50 kr.

Foredraget er arrangeret i samarbejde med Varde-Ølgod Folkeuniversitet.

MAJ

Aftentur til det nyrenoverede Ribe Kunstmuseum

Onsdag d. 2. maj 2012 kl. 19.30 på Ribe Kunstmuseum

På museet får vi en rundvisning i de flotte nyistandsatte lokaler og bliver introduceret til samlingen, der rummer malerier af navne som Købke, L.A. Ring, P.S. Krøyer og Hammershøi.

Ribe Kunstmuseum har gennem de seneste år gennemgået en omfattende restaurering, så den fine samling af ældre dansk kunst igen kan komme til sin ret.

Kørelighed fra Varde Museum ved meddelelse til museet senest mandag d. 30. april 2012. Pris 75 kr. (Incl. entré og rundvisning).

En Malermesters Pensel fuldkommen værdig... – om malerkolonien i Nymindegab

**Museumsinspektør og historiker John V. Jensen,
Museet for Varde By og Omegn
Mandag d. 14. maj 2012 kl. 19.30, Nymindegab Museum**

I slutning af 1870'erne kom kunstneren Laurits Tuxen til Nymindegab og fattede hurtigt kærlighed til stedets ejendommelige poesi, som han betegnede det. Siden fulgte en række andre malere i Tuxens fodspor, og efterhånden udviklede der sig en helt lille kunstnerkoloni i Nymindegab ikke uden lighed med den i Skagen om end i et mindre format. Foredraget tager udgangspunkt i den nye bog "En Malermesters Pensel fuldkommen værdig..." (2011), der fortæller historien om malerne i Nymindegab.

Foredraget er arrangeret i samarbejde med Varde-Ølgod Folkeuniversitet.

Generalforsamling i Museumsforeningen for Varde By og Omegn

Mandag d. 27. februar 2012 kl. 19.30, Varde Artillerimuseum
Nyt fra museerne ved museumsinspektørerne.

Litteratur, steder og erindring

**Universitetslektor Johannes Nørregaard Frandsen, SDU
Mandag d. 5. marts 2012 kl. 19.30, Varde Artillerimuseum**

Dansk litteratur rummer en lang række fantastiske eksempler på skildringer af steder og landskaber, der i den litterære behandling får kraft og styrke som billede på identitet og hjemfølelse. I foredraget vil jeg dels søge at karakterisere dette begær efter at genrejse det tabte land, dels behandle en række markante eksempler på denne steds litteratur. Jeg vil komme ind på eksempler fra Johannes V. Jensen, Jeppe Aakjær, Marie Bregendahl, Tove Ditlevsen, Arthur Krasilnikoff, Jens Smærup Sørensen og Ida Jessen.

Foredraget er arrangeret i samarbejde med Varde-Ølgod Folkeuniversitet.

MARTS

Generalforsamling i Ølgod Museumsforening

Onsdag d. 21. marts 2012 kl. 19.30, Kulturhuset Ølgod

Efter generalforsamlingen vil Torben Vinge Christensen fortælle om Lydum Møllens historie, der går helt tilbage til 1347. Oprindeligt var Lydum Mølle en kornmølle, og har i tidens løb været under kirken, kronen og Lydumgård. I 1903 blev der oprettet et lille jævnstrømsværk på møllen, hvor man i starten anvendte det oprindelige vandhjul til at drive dynamoen. Siden hen blev der installeret turbiner, og i tyverne gik man ind i "Dieselalderen". I 2003 blev Foreningen Lydum Mølle oprettet med formålet "at, erhverve, eje og sikre Lydum Mølle som omdrejningspunkt for historiefremstilling, kulturmiljø og naturoplevelser."

APRIL

Rundt om Billum – i jernalder og vikingetid

**Museumsinspektør og arkæolog Stina Trolldoft Andresen,
Museet for Varde By og Omegn
Mandag d. 16. april 2012 kl. 19.30, Billum Kro**

Billum er et kendt navn inden for den arkæologiske verden. Igennem årenes løb er der nemlig udgravet utroligt mange spændende fund, der spænder vidt i tid – lige fra over 2000 år

JANUAR

Forfatteren Martin A. Hansens liv og værk

**Litteraturhistoriker Anders Thyrring Andersen, SDU
Onsdag d. 18. januar 2012 kl. 19.30, Kulturhuset Ølgod**

Det er ingen tilfældighed, at Martin A. Hansen i disse år igen i stort omfang bliver taget op. Et nærmere blik på hans liv og værk vil vise, at der i udpræget grad er tale om et moderne menneske og et moderne forfatterskab. Udviklingen i Martin A. Hansens liv og hovedtemaerne i forfatterskabet belyses gennem nogle af de berømte værker bl.a. *Lykkelige Kristoffer* og *Løgneren*. Foredraget tager afsæt i Anders Thyrring Andersen nye bog: *Polspænding. Forførelse og dialog hos Martin A. Hansen*.

Foredraget er arrangeret i samarbejde med Varde-Ølgod Folkeuniversitet.

Varde omkring år 1900

– om livet i en lille vestjysk købstad

**Lokalhistoriker Ole Nørskov, Varde Lokalhistoriske Arkiv
Mandag d. 23. januar 2012 kl. 19.30, Varde Artillerimuseum**

Foredraget handler om livet i den lille købstad Varde ved indgangen til det 20. århundrede. Det er historien om udviklingen af byens erhvervsliv med nogle af de sjove og til tider også tankevækkende historier om samtidens driftige personligheder. Foredraget kommer også ind på aspekter af dagliglivet i en vestjysk købstad for godt 100 år siden. Foredraget ledsages af gamle billeder og fotos.

Foredraget er arrangeret i samarbejde med Varde-Ølgod Folkeuniversitet.

FEBRUAR

Rakkerne – om ærlige og uærlige folk på de vestjyske heder i slutningen af 1800-tallet

**Museumsdirektør Kim Clausen, Ringkøbing-Skjern Museum
Onsdag d. 22. februar 2012 kl. 19.30, Kulturhuset Ølgod**

Rakkerne udførte renovationsarbejde, flåede selvdøde dyr og bragte ådsler ud af byen til rakkerkullen mv. Rakkerne fungerede ofte også som bødlens medhjælper og blev ligesom denne betragtet som urene. De var derfor udstødt af samfundet og levede isoleret og indgiftet. I foredraget vil Kim Clausen med udgangspunkt i materiale fra Dejbjerg sogn forsøge at komme bag om nogle af myterne om de vestjyske rakkere.

Foredraget er arrangeret i samarbejde med Varde-Ølgod Folkeuniversitet.

Bliv medlem

– og få gratis adgang til alle
museer i Varde Kommune

Ved forevisning af medlemskortet får foreningens medlemmer 10% rabat på køb i museumsbutikkerne. Benyt også denne mulighed ved valg af gaver: Smykker i guld, sølv og rav samt museums kopi-smykker, jydapotter, Geodætisk Instituts kortblade over egnen, lokal- og kulturhistoriske bøger, optryk af gamle landkort. Kunstreproduktioner bl.a. efter Otto Frelløss billeder, samt klippeark og postkort.

Museumsforeningen
for Varde By og Omegn
Museet
Lundvej 4
6800 Varde

Porto